

DIENSTGEHEIMHET RECHTS-EXTREMISME IN WEST-DUISSLAND IN 1961

In een Westduits regeringsrapport zijn de verschillende aspecten van het rechts-extremisme in de Westduitse bondsrepubliek aan een kritische beschouwing onderworpen.

In de inleiding wordt erop gewezen dat ULBRICHT in 1961 de muur door Berlijn liet aanleggen, de terreur in "midden-Duitsland" ten top dreef en in verband daarmee zijn streven om de bondsrepubliek voor het wereldforum te belasteren versterkte.

Volgens het rapport is evenwel gebleken dat de overgrote meerderheid van de bevolking het democratische staatsbestel is toegedaan.

Ook wordt er nog op gewezen dat in het afgelopen jaar het proces tegen EICHMANN plaatsvond. Tegen de achtergrond van dit alles wordt het van belang geacht na te gaan, wie bij rechts-extremistische activiteiten betrokken waren en op welke wijze zulks geschiedde.

I. Het georganiseerde rechts-extremisme

1. Omvang

De omvang van dit extremisme wordt in West-Duitsland zelf, doch vooral ook in het buitenland te hoog aangeslagen. Deze foutieve waardering is in de eerste plaats het gevolg van onjuiste en tot misverstand aanleiding gevende cijfers, die de indruk wekken dat het hier gaat om een wijdvertakte organisatie met een groeiende aanhang.

Meermalen bleek e.e.a. het gevolg te zijn van communistische agitatie. Nog vaker echter was deze verkeerde taxatie te wijten aan onjuiste verklaringen van rechts-extremistische politici, die het uit gewichtigdoenerij of met propagandistische bedoelingen deden voorkomen, of hun onbeduidende groepjes in werkelijkheid invloedrijke bewegingen waren. Een leider van een jeugdgroepering gaf b.v. in 1959 het ledental daarvan op als 4.000; vast staat dat dit nooit meer is geweest dan 30. In andere gevallen was er eenvoudig sprake van een verkeerde gevolgtrekking. Zo verzond de inmiddels overleden Priester in 1960 800 uitnodigingen voor een bepaalde bijeenkomst. Daaruit werd - ook of juist in het buitenland -, geconcludeerd dat er in de bondsrepubliek 800 rechts-extremistische organisaties bestonden. In werkelijk-

DIENSTGEHEIM

heid evenwel waren de meeste uitnodigingen niet aan organisaties gericht, maar aan individuele personen, van wie dan bovendien nog slechts een zeer kleine minderheid als rechts-extremistisch kon worden aangemerkt.

In het rapport wordt er op gewezen, dat tegenover een aantal nieuw opgerichte organisaties gewoonlijk een evengroot aantal staat dat wordt verboden of zelf tot liquidatie overgaat.

Hoe groot de versnippering van de rechts-extremistische organisaties is, kan blijken uit het volgende.

Op 31 december 1961 waren er 9 rechts-extreme partijen, 13 jeugdorganisaties en nog 40 andere groeperingen. Het ledental van deze partijen daalde in de 2 laatste jaren van \pm 17.000 tot \pm 12.000, dat der overige groeperingen van ruim 34.000 tot 23.000.

Dit betekent een teruggang van ongeveer 33 %. Tegenover het ongeveer constant gebleven aantal leden (\pm 2100) van jeugdorganisaties staan echter \pm 4,5 miljoen jongeren, die zijn aangesloten bij democratische jeugdverenigingen.

2. Milieu

De meeste leden van rechts-extremistische organisaties behoren tot de kleine burgerij; het kleine aantal dat een intellectueel beroep uitoefent, is grotendeels van gevorderde leeftijd; onder de leden bevinden zich vrijwel geen arbeiders.

3. Mentaliteit

De ervaring heeft uitgewezen dat rechts-extremisten zich niet zozeer door nuchtere verstandelijke overwegingen laten leiden alswel door hun emoties. Vandaar ook dat het bestaan van deze groep psychologisch zal dienen te worden verklaard. Vaak is b.v. t.a.v. de aanhangers gebleken dat zij bevooroordeeld zijn, omdat zij menen ten onrechte van hun rechten beroofd te zijn en voorts dat zij zich verbeelden een élite te vormen.

DIENSTGEHEIM

4. Bronnen van inkomsten van de organisaties

Deze inkomsten vloeien voort uit ledencontributies, inzamelingen, steun van kapitaalkrachtige vrienden in en buiten Duitsland en uit de opbrengst van hun eigen publicaties.

5. Periodieken en kranten

In de rechts-extremistische kringen heeft men allang ingezien van hoeveel belang het - in het kader van hun politieke activiteit - is te beschikken over eigen organen. Vandaar dat men zich bijzonder inspant om de oplaag van de eigen kranten en tijdschriften op te voeren. Desondanks beschikken zij nog steeds niet over een eigen dagblad. De oplaag van een 7-tal partijpolitieke bladen bedroeg eind 1961 ongeveer 29.000, die van door een 12-tal jeugd- en een 16-tal andere organisaties verspreide publicaties ruim 50.000. Daarbij komen nog de publicaties en periodieken, afkomstig van elf zelfstandige, niet aan een bepaalde organisatie gebonden uitgeverijen, ter grootte van + 80.000 exemplaren.

6. Streven naar eenheid

Alle in de afgelopen jaren ondernomen pogingen om te komen tot een fusie van de rechts-extremistische organisaties zijn tot dusverre mislukt. De oorzaken hiervan zijn te vinden zowel in de onderlinge rivaliteit tussen de bestaande groeperingen als in het ontbreken van een persoonlijkheid die als "Führer" in aanmerking zou kunnen komen.

II. Het niet georganiseerde rechts-extremisme

Hoofdzakelijk onder free-lance journalisten en schrijvers vindt men degenen, die los van enige organisatie, nationaal-socialistische opvattingen huldigen. Hun aantal wordt geschat op ongeveer 225.

III. Leuzen

Ondanks alle verschil van politieke opvattingen en van de door de rechts-extremistische groeperingen gevoerde leuzen, vertonen de laatste

DIENSTGEHEIM

toch op essentiële punten een treffende mate van overeenkomst.

a) Politieke leuzen

De Ludendorffbeweging streefde, tot de opheffing van de daarvan deel uitmakende "Bund für Gotterkenntnis" en de uitgeverij "Hohe Warte" in mei 1961, naar de vorming van een autoritair, anti-semi-tisch en nationalistisch grootduits "Reich". Ook andere groeperingen ontwikkelden politieke desiderata, die in strijd waren met de grondwet van de bondsrepubliek. Onder alle rechts-extremisten geldt als hoogste gebod de trouw aan het "Reich".

Op het terrein van de buitenlandse politiek komen zij nog steeds op voor een door Duitsland te voeren neutraliteitspolitiek.

b) Het rassenvraagstuk en het anti-semitisme

In 1961 werden uit de rechts-extremistische hoek betrekkelijk weinig uitlatingen over het rassenvraagstuk vernomen. In tegenstelling tot voorafgaande jaren, waarin de houding van enkele dezer groeperingen nog anti-semitisch was, viel hiervan in 1961 nog maar nauwelijks iets te bespeuren.

Als aanstichters van anti-semitische relletjes traden toen bijna uitsluitend niet aan een organisatie gebonden enkelingen op. Ook werden uit het buitenland afkomstige anti-semitische publicaties en pamfletten in Duitsland binnengesmokkeld.

c) Sociale en economische leuzen

Ondanks al hun meningsverschillen zijn de recht-extremistische groepen het hierover eens dat het Duitse volk noch het kapitalistische noch het communistische economische stelsel moet aanvaarden, doch de "derde weg" naar een eigen Duits socialisme moet volgen. In hun ideologie is nl. het begrip "Duits socialisme" bijna even belangrijk als de rijksgedachte.

DIENSTGEHEIM

d) Leuzen, verband houdende met recente belangrijke gebeurtenissen

1/ Zuid-Tirol

Er zijn geen aanwijzingen dat rechts-extremistische organisaties in de bondsrepubliek een rol hebben gespeeld bij de in Zuid-Tirol gepleegde terreurdaden.

In blaadjes van rechts-extremistische jeugdgroeperingen kwamen wel eens uitlatingen voor neerkomende op een verheerlijking van die gewelddaden.

2/ Het EICHMANN-proces

In de bondsrepubliek hebben de rechts-extremistische organisaties vrijwel geen commentaar geleverd op het EICHMANN-proces. Wel zette hun pers een soort afleidingsoffensief in, door een opsomming te geven van door niet-Duitsers gepleegde oorlogsmisdrijven. In tegenstelling hiermee vond het internationale fascisme in het proces aanleiding tot openlijke verheerlijking van de nationaal-socialistische ideologie, waarbij ook het optreden van het nat.-soc. regiem tegenover de joden werd goedgepraat. Voorts werd het joodse volk op lasterlijke wijze betiteld als "de grootste oorlogsmisdadiger en massamoordenaar van alle tijden".

Uit Zweden, Engeland, de Verenigde Staten, de VAR, Spanje en Argentinië werden op vrij grote schaal anti-semitische geschriften Duitsland binnengesmokkeld en in rechts-extremistische kringen verspreid. Alleen al van de in Cairo uitgegeven publicatie "Het EICHMANN-proces moet de tegen de Arabische landen gerichte atoombewapening van Israël helpen te financieren" kwamen duizenden exemplaren de bondsrepubliek binnen. Een gedeelte van deze brochures kon in beslag worden genomen. In evengrote getale werden exemplaren van "L'Europe Réelle", "The Northern European" en "Combat", die i.v.m. het EICHMANN-proces anti-semitische artikelen bevatten, in de bondsrepubliek verspreid.

Nazistische en anti-semitische incidenten

In 1961 kwamen de autoriteiten een organisatie op het spoor, die zich ten doel stelde propaganda te maken voor de nationaal-socialis-

DIENSTGEHEIM

tische ideologie, de vijanden daarvan te elimineren, en steun te verlenen aan tegenstanders van het Zionisme en het bolsjewisme. Bij de leider der organisatie werden wapens en explosieven in beslag genomen. Voorts bleek van het bestaan van plannen om tijdens het EICHMANN-proces het ter nagedachtenis van de slachtoffers van Bergen-Belsen opgerichte gedenkteken op te blazen. De hoofddader werd tot 6 jaar tuchthuisstraf veroordeeld. Soortgelijke doelstellingen als van de hiervoor genoemde illegale organisatie werden nagestreefd door de slechts een gering aantal aanhangers tellende "Neue Jugend Deutschlands", onder leiding van een 21-jarige arbeider. Deze groep had o.a. wapens willen stelen uit een kazerne om daarmee politieke terreurdaden te kunnen plegen.

In 1961 werden ongeveer 400 nazistische en anti-semitische incidenten geregistreerd. De meeste hiervan vonden plaats in Berlijn, Niedersachsen en Nordrhein-Westfalen. De kladacties, 150 in getal, werden merendeels gepleegd in straten en openbare middelen van vervoer in de grote steden. Het hoogtepunt hiervan werd bereikt tijdens de beginperiode van het EICHMANN-proces. De daders werden over het algemeen veroordeeld tot gevangenisstraffen van een aantal maanden. In 1961 vond ook weer een aantal gevallen plaats van schennis van joodse graven, door deze te bekladden met hakenkruisen. Voorts werden joodse kringen in anonieme brieven of door de telefoon beledigd en bedreigd. Ook deze gebeurtenissen stonden blijkbaar in verband met het EICHMANN-proces, aangezien gedreigd werd met het vermoorden van joden en het in brand steken van joodse eigendommen als wraak voor EICHMANN.

Op te merken valt dat het totale aantal van al dergelijke handelingen in 1961 slechts 1/3 bedroeg van die gepleegd in 1960. Vier en veertig procent van de daders handelden uit politieke motieven. Een deel ervan bestond uit onverbeterlijke nationaal-socialisten, een ander deel uit jongeren die politiek waren beïnvloed door familieleden, opvoeders en vrienden en door het lezen van rechts-extremistische lectuur. Er bestaan geen aanwijzingen dat de rechts-extremistische organisaties vanuit een centraal punt de nazistische en anti-semitische

DIENSTGEHEIM

voorvallen hebben geleid. Tegen deze veronderstelling pleit trouwens, dat de daders niet bij een politieke groepering waren aangesloten. Wel is gebleken dat het Sowjetblok het gebeurde niet alleen heeft aangegrepen voor een grootscheepse lastercampagne tegen de bondsrepubliek, maar dergelijke acties zelf heeft georganiseerd. Zo heeft b.v. het Russische ministerie voor staatsveiligheid in mei 1961 n.a.v. het EICHMANN-proces anti-semitische pamfletten laten vervaardigen, die de schijn wekken afkomstig te zijn van de ondergrondse SS-organisatie in de bondsrepubliek.

V. De invloed van het internationale fascisme in West-Duitsland

Van officiële Westduitse zijde wordt het aantal buitenlandse partijen, organisaties en uitgeverijen, die als fascistisch moeten worden beschouwd, op ± 450 geschat.

In dit rapport is slechts aandacht gewijd aan die organisaties en enkele op zich zelf staande personen, voor zover deze van direct belang zijn voor een beoordeling van het rechts-extremisme in West-Duitsland.

De hieronder te noemen buitenlandse fascistische organisaties, die tevens op internationaal niveau werkzaam zijn, hebben getracht in de Westduitse Bondsrepubliek vaste voet te krijgen.

a/ De "Europäische Neu-Ordnung (ENO)" onder leiding van de Zwitser Gaston Armand AMAUDRUZ met haar jeugdorganisatie "Jeune Légion Européenne" (JLE). Deze anti-democratische en anti-semitische organisatie beschikt over een maandelijks in Brussel verschijnend orgaan, "L'Europe Réelle".

AMAUDRUZ steunt o.a. de "Agenza Informazione Speciale" in Rome, een instelling die zich sinds 1960 bezig houdt met het verzamelen en publiceren van inlichtingen over de "vervolgingen van nationale groepen" meer in het bijzonder in West-Duitsland en Oostenrijk.

b/ De "Europese Sociale Beweging (ESB)", strevend naar een corporatieve autoritaire Europese statengemeenschap met strenge wettelijke bepalingen t.a.v. vreemdelingen, ter verdediging van het biologische

DIENSTGEHEIM

erfgoed, n.l. het ras. De Duitse sectie van de ESB speelt slechts een ondergeschikte rol. Op de in juli 1961 in Salzburg gehouden ESB-bijeenkomst werd op voorstel van Per ENGBAHL besloten de samenwerking tussen de ESB-leiding in Malmö en de in het bijzonder "bedreigde" secties in West-Duitsland en Oostenrijk voortaan op conspiratieve wijze, o.a. door middel van koeriers, te doen plaatsvinden.

c/ De "Mouvement d'Action Civique", onder leiding van J. THIZIAZT en de internationale organisatie "Jeune Europe"

Deze bewegingen zijn zeer actief. Zij hebben zowel ten doel de "radicale verandering van de huidige pseudo-democratische politieke en sociale vormen in Europa als de opbouw van een unitaristisch hiërarchisch vierde Europese rijk tussen Oost en West". Hun orgaan is "Nation Belgique-Nation Europe", dat in België wordt uitgegeven. De Duitse sectie van de MAC werd onder de naam "Junges Europa" op 4-11-'61 opgericht. Teneinde te voorkomen dat zij zou worden verboden, doet de Duitse sectie haar best om de anti-democratische uitlatingen van de in Brussel zetelende leiding van zijn scherpste kanten te ontdoen alvorens deze in het eigen orgaan over te nemen.

d/ De "Northern European Ring" (NER) (gevestigd in Coventry) met zijn orgaan "The Northern European"

Deze werd opgericht in januari 1961 als internationale werkgroep van een aantal nationalistische en anti-semitische splinterpartijtjes in Europa en daarbuiten, zoals b.v. de British National Party (van Collin JORDAN) en de Nordiska Rikspartiet. In West-Duitsland maakt de volkomen onbeduidende "Arbeitsgemeinschaft Nationaler Kreise" als corporatief lid deel uit van de NER. De eerste "pan-noordse" bijeenkomst in het kader van de gemeenschappelijke strijd voor rasbewust nationalisme (20 t/m 25 mei 1961) te Narford in Engeland, onttaarde in een verheerlijking van Hitler en zijn rassentheorieën, zoals na 1945 in de Westduitse bondsrepubliek niet meer is waargenomen. Ten bewijze dat de NER bewust bij het nationaal-socialisme aanknoopt, heeft de NER het

DIENSTGEHEIM

zonnerad als symbool gekozen.

In juli 1961 had "The Northern European" het over de democratische tyrannie in West-Duitsland, waar elke organisatie waarvan werd aangenomen dat zij nazi-kentekenen vertoonde, werd verboden. Het blad kwam in verband hiermede op voor vrijheid van spreken en van handelen voor de Duitse nationaal-socialisten.

e/ De Nordbund, gevestigd in Thun (Zwitserland)

Hiertoe behoren Zwitserse, Zweedse en Duitse groeperingen, die vast besloten zijn om in het gebied van het noordse ras onverbidde-lijke tegenstand te bieden aan de nivellerende krachten van de communistisch en cosmopolitisch gekleurde filosofie en aan het clericalisme.

De Duitse sectie van de Nordbund werd op 20 mei 1961 opgericht en is genaamd "Arbeitsring deutscher Gemeinschaften zur Pflege und Erneuerung von Art und Gesittung" (ARDG).

De hiervoor genoemde organisaties doen hun best om te komen zowel tot coördinatie van hun doelstellingen als tot een fusie. Hiervoor komt o.a. op de Zweedse industrieel C.A. CARLBERG uit Stockholm. Deze steunt het internationale fascisme met subsidies en is medevennoot van "Nation Europa".

De "American Nazi Party"

Talrijke exemplaren van opruiende geschriften van de hand van George Lincoln ROCKWELL, in zijn kwaliteit van "Commander" van de American Nazi party, werden verspreid onder leden van rechts-extremistische groeperingen in West-Duitsland.

Verdere buitenlandse contacten

Vanuit het buitenland onderhoudt een aantal bekende anti-semieten en rechts-extremisten contact met hun in West-Duitsland verblijvende geestverwanten. Dit zijn o.a.: de Zweed Einar ABERG, de Indiase Savi-

DIENSTGEHEIM

tri Devi MUKHERY, de Zwitserse prof. Albert Conrad LEEMANN en de Duitsers Friedrich Wilhelm KUHFUSS te Barcelona en J. von LEERS, te Cairo.

Het gaat hierbij niet alleen om een uitgebreide correspondentie over politieke onderwerpen, doch tevens om het clandestien binnen-smokkelen van allerlei pamfletten.

(Nederland wordt in geen enkel opzicht vermeld.)

Activiteiten van uit de satellietlanden afkomstige emigré's

Enkele in West-Duitsland gevestigde organisaties van uit de satellietlanden afkomstige vluchtelingen ontplooiën rechts-extremistische en vaak anti-semitische activiteiten. De aanhangers hiervan zijn niet alleen in West-Duitsland te vinden, doch ook in verschillende andere landen van de vrije wereld. Het gaat hier om weinig talrijke groeperingen zoals de voormalige Hongaarse Pijlkruisers, de Rond, een groot-russische, anti-semitische, nationalistische organisatie en de Oekraïense OUN. Hun doelstelling is niet zozeer primair gericht tegen de grondwettelijke instellingen van de bondsrepubliek als wel op het vestigen van een rechts-extreem bestel in hun land van herkomst. Verschillende van deze verenigingen geven voor hun overal ter wereld verspreide aanhangers in hun eigen taal gestelde publicaties uit. Een deel hiervan wordt in West-Duitsland gedrukt, doch de verspreiding vindt voornamelijk in het buitenland plaats. In enkele gevallen is in verband met het karakter van deze publicaties, een strafrechtelijke vervolging ingesteld.

VII. Contacten met landen achter het IJzeren Gordijn

In enkele gevallen bleek van het bestaan van contacten met landen achter het IJzeren Gordijn. Daarbij zijn in het bijzonder groeperingen betrokken, die hopen de totstandkoming van een verenigd Duitsland onder een autoritair bewind te kunnen verwezenlijken door een buitenlandse politiek te voeren, die afgestemd is op die van het Sowjet-blok. (Verduidelijking hiervan wordt niet gegeven.)

DIENSTGEHEIM

Slotconclusie

Het rechts-extremisme in de bondsrepubliek is organisatorisch versnipperd en zwak; voor zover er nog sprake is van een politieke ideologie is deze verward en tegenstrijdig. Dit verklaart dat er weinig aantrekkingskracht van uitgaat en dat de rechts-extremistische partijen nooit successen wisten te behalen als zij aan verkiezingen deelnamen. E.e.a. heeft ook tot gevolg gehad dat hun ledenaantal afneemt. Tegelijkertijd valt echter waar te nemen dat bij de overgebleven aanhang het radicalisme veld wint.

22 juni 1962

DIENSTGEHEIM